

Shared Oral Care Aalborg

Teamleder af Omsorgstandplejen Line Hartmann

Samarbejde på tværs

Aalborg kommune ÆH og FB

Aalborg Universitet

Tandlægeskolen og voksentandplejen i KBH

Dårlig mundhygiejne

- Diabetes
- Lungebetændelse
- Hjertekarsygdomme
- Nyresygdomme
- Forværring af gigt
- Alzheimers
- Åreforkalkning

Gevinst for plejepersonalet

- Gennem undervisning og sidemandsoplæring får borgere og plejepersonale øgede kompetencer til at varetage den enkelte borgers mundhygiejne på forsvarlig vis.
- Sidemandsoplæring af plejepersonale og borger foregår med fastlagte intervaller over en 6 måneders periode med start medio august 2017.
- Mundplejeprogrammet har fokus på at øge den tværfaglige sparring og vidensdeling mellem plejepersonalet og omsorgstandplejen.
- Sidemandsoplæring sætter fokus på den enkelte borgers specifikke behov for mundhygiejne og hvordan det er muligt at styrke og genoptræne fysiske funktioner, så borgerne på forsvarlig vis selv kan varetage mundhygiejnen.
- Sidemandsoplæring giver plejepersonalet kompetencer til at udføre forsvarlig mundhygiejne på borgere som på grund af kognitiv eller fysisk nedsat funktion ikke selv kan udføre mundhygiejne.

Gevinst for borgerne

- En ren mund og rene tænder giver øget velvære og har betydning for socialt samvær og livskvalitet hos borgeren.
- Smerter i forbindelse med måltider og mundhygiejne minimeres betragtelig.
- Kostens konsistens kan ændres til almindelig fuldkost, hvilket kan betyde større nydelse af måltidet for den enkelte.
- Ernæringstilstanden kan bedres, da det ikke gør ondt eller er ubehageligt at spise på grund af tand- og mundgener.
- Bedring i ernæringstilstanden giver større energi til at udføre andre rehabiliteringstiltag.
- Mindre behov for behandling i omsorgstandplejen.
- En god mundhygiejne kan være med til at minimere infektioner og dermed unødige indlæggelser.

Forventede forskningsresultater

- Viden om effekten af mundplejeprogrammet på ældres lundsundhed.
- Viden om plejepersonalets oplevelse af betydningen af tilførsel af kompetencer og forbrug af ressourcer i forbindelse med sidemandsoplæring og varetagelse af mundhygiejne.
- Viden om betydningen af tværfagligt samarbejde omkring mundhygiejne.
- Viden om tværfaglig vurdering af borgerens fysiske funktion og mulighed for varetagelse af egen mundhygiejne.
- Viden om organisatoriske og borgernære perspektivers betydning i udvikling og evaluering af mundplejeprogrammet Share Oral Care.
- Forskningsresultaterne giver begrundet stillingtagen til implementeringsstrategi for mundplejeprogrammet på alle plejehjem i Aalborg Kommune.

Planlægning

- Information til ledelse
- Information til personale
- Information til beboerne og samtykke til deltagelse
- Undervisning af personale
- Interview af beboere, personale og ledelse
- Baseline
- Sidemandsoplæring
- 3 mdrs. opfølgning
- Interview og status opfølgning på baseline

- 14 plejehjem – fordelt på 7 interventionsplejehjem og 7 kontrolplejehjem
- 258 borgere tilmeldt projektet

De 14 plejehjem er udtaget, fordi de er de største plejehjem i kommunen og ved tilfældig udtrækning er der fundet frem til om de er intervention eller kontrol plejehjem.

PS og MS definitioner

1	Ingen visuel plak
2	Små mængder plak Let spredt plak
3	Moderat plak Akkumuleret (8- 48 timer x1000) Sammenhængende plak
4	Meget plak Organiseret plak (48 timer - 3 uger) Plak lag bliver tykkere og tykkere
1	Sund gingiva
2	Mild inflammation Let rødme og hævet gingiva Let rødme palatinal slimhinde
3	Moderat inflammation Markant rødme og hævet gingiva Bløder ved tryk Rødme på 2/3 eller mere af det palatinal gingiva Sår dannelse/rødt betændt epitel pga. protese
4	Alvorlig inflammation Alvorlig rødme og hævet gingiva Spontan gingiva blødning Markant palatinal granulation Betændt slimhindeområder, som let sprænger og bløder ved pres

Vigtigt med fokus på samarbejde

Udfyldes af plejepersonale

	Selvhjulpen	Delvis selvhjulpen	Fuld hjælp
Visitation til personlig pleje i CARE (oplyses af plejepersonale)			
Fysisk funktionsniveau			

Kognitiv status	Kognitiv velfungerende	Let kognitiv svækket	Moderat kognitiv svækket	Svær kognitiv svækket

Beboer	Kan selv udføre handling	Udføres med verbale Instrukser	Udføres med praktisk hjælp	Kan ikke selv	Ikke relevant
åbne/lukke for vandhane					
Holde ved tandbørste					
Åbne/lukke tandpasta låg					
Klemme tandpasta ud af tube					
komme tandpasta på tandbørste					
Børste systematisk på alle flader					
Kan spytte					
Rengøre mellemrum (ID/TS eller andet)					
Kan fjerne/indsætte delprotese					
Kan rengøre delprotese					

**Aalborg
Kommune**

Fælles vurdering og beslutning

Mundplejeplan (sæt kryds og påfør på lamineret mundplejeillustration)		
	X	Bemærkninger
Er selvhjulpen		
Skal mindes om at udføre mundpleje		
Har brug for verbale instrukser i mundplejesituationen		
Har brug for praktisk hjælp til dele af mundplejen		
Er afhængig af fuld hjælp til mundplejen		

Sidemandsoplæring i 6 mdr.

De første 2 måneder

- Hver borger får sidemandsoplæring 1 gang om ugen i 2 mdr.

De næste 2 måneder

- Hver borger får sidemandsoplæring hver anden uge i 2 mdr.

De sidste 2 måneder

- Hver borger får sidemandsoplæring hver 3 uge i 2 mdr.

Log Bog

Hver klinikassistent/tandplejer har en log bog til hvert plejehjem, hvor de ved hvert besøg registrerer MPS Score og laver notater ved hver enkelt borger.

Log bogen bruges kun som et personligt redskab for hver KA/TP og som et redskab til at involverer plejepersonalet

Baseline registrering er foretaget af en person så registreringerne er så valide som muligt.

Hvad virker, for hvem virker det, hvordan virker det og under hvilke omstændigheder virker det?

- Individuel mundplejeplan - et arbejdsværktøj
  - En nem hjælp i en travl hverdag
  - At gøre mundpleje mere synlig
  - Fokus på det beboeren kan og ikke kan, i forbindelse med mundpleje
- Beboernes hverdagsliv og mundplejerutiner
  - *"Kan ikke børste anderledes"*
  - *"Et lille spark bag i"*
  - *"Hvordan kan vi få lov at hjælpe"*
- Plejepersonale og omsorgstandpleje får et fællessprog
  - Større fokus på fælles ansvar for mundpleje

Resultater

- Virker det ?
- Ressourcer ?
- Planlægning
- Motivation
- Ledelse
- Opfølgning?

Det opfølgende profylaksebesøg gives til patienter som har dårlig mundhygiejne

Dårlig Mundhygiejne: blødningsindeks 0,5 – 1 eller blødningsindeks 0,16-0,5 og over halvdelen af tænderne har plak-tal 3.

- Det opfølgende profylaksebesøg skal foretages mellem 2-4 uger efter undersøgelse.
-
- Ved behov for nyt profylaksebesøg gives næste tid efter 3 måneder fra undersøgelsestidspunktet
-
- Der gives maksimalt 2 opfølgende profylaksebesøg mellem undersøgelserne.

Opfølgende profylaksebesøg – foretages af KA

1. Inden besøg i eget hjem læses der i Care i Omsorgsplanen så klinikassistenten er orienteret omkring patienten.
Ved besøg på plejehjem kan man orientere sig i Care eller kontakte personalet på plejehjemmet
2. Der læses i Al dente omkring patienten og hvordan mundhygiejnen så ud ved sidste besøg.
3. Dette besøg er for at støtte op omkring borgerens mundhygiejne og spørge ind til om borgeren har fået den nødvendige støtte. Klinikassistenten vurderer mundhygiejnen hos borgeren. Der gives reinstruktion i tandbørstning, ID børster og proteserenhold.
4. Der skal registreres blødningsindeks så vi kan registrere om der er sket ændring i mundhygiejnen ved efterfølgende besøg
5. Der skal screenes for om patienten har behov for endnu et opfølgende profylaksebesøg – dette gives hvis der er blødningsindex over 0,5. Hvis der er behov for opfølgning gives behov om 2 mdr.
6. Ved blødningsindex under 0,5 gives besked til behandler som vurderer om der skal gives flere tider inden næste us.
7. Der noteres i Care om besøget og der skal oprettes en advis.

Der skrives i Al-dente om besøget og beskrivelsen af mundhygiejne incl. blødningsindex og plakregistrering

Første Besøg – foretages af KA

1. Inden besøg i eget hjem læses der i Care i Omsorgsplanen så klinikassistenten er orienteret omkring patienten.
Ved besøg på plejehjem kan der orienteres i Care eller kontakte personalet på plejehjemmet
2. Dette besøg er for at vurdere mundhygiejnen hos borgeren og lægge en foreløbig forebyggelsesplan for hvem der børster, og hvor ofte der skal børstes. Der vurderes approximal renhold og om der er behov for instruktion i brug af ID børster. Der gives tandbørste instruktion og evt vejledning i proteserenhold.
Ved efterfølgende undersøgelsesbesøg af behandler vurderes forebyggelsesplanen og justeres ved behov.
Der skal udleveres laminerede side med foreløbig individuel mundplejeplan.
3. Der skal registreres blødningsindeks, så vi kan registrere om der er sket ændring i mundhygiejnen ved efterfølgende besøg
4. Der skal screenes for om patienten skal ses til første undersøgelse ude eller inde på klinikken.
5. Planen skal skrives i care under journaldelen og der skal oprettes en avis og her i skrives at planen skal overføres til plejeomsorgsplanen.

Der skrives også i AI-dente om besøget og beskrivelsen af mundhygiejne, foreløbig mundplejeplan og blødningsindex noteres.